

**แผนพัฒนาการท่องเที่ยว
เชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรม
พ.ศ. 2558-2560**

**ตำบลเข็กน้อย อำเภอเขาค้อ
จังหวัดเพชรบูรณ์**

คำนำ

การส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นภารกิจสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จะต้องมีการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และตามที่ได้รับมอบหมายจากส่วนราชการต่าง ๆ โดยมีหลักการทำงานที่จะต้องยึดถือ คือ “การจัดการบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนนั้น จะต้องดีขึ้น หรือไม่ต่ำกว่าเดิม มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน มีการบริหารจัดการที่มีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และมีความรับผิดชอบต่อผู้ให้บริการมากที่สุด”

ตำบลเข็กน้อย อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นชุมชนมั่งคั่งใหญ่ที่สุดในสยาม มีประชากรที่เป็นชาวไทยเชื้อสายม้งอาศัยอยู่ มีสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม และมีประเพณีวัฒนธรรมของชนเผ่าที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว เป็นจุดที่จะสามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวชม เพื่อเป็นการสร้างรายได้ด้านการท่องเที่ยวให้กับชุมชนได้

องค์การบริหารส่วนตำบลเข็กน้อย จึงได้จัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรม เพื่อเป็นแผนและแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวให้ครบทุกด้าน และสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนสร้างประโยชน์ และส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับคนในชุมชนได้อย่างยั่งยืนต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลเข็กน้อย

พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ส่วนที่ ๑

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. ประวัติความเป็นมา

ชาวไทยภูเขาเผ่าม้ง ได้อพยพจากจังหวัดเชียงราย พะเยา และน่าน มาอาศัยอยู่ในเขตรอยต่อของ ๓ จังหวัด คือ เพชรบูรณ์ พิษณุโลก และเลย เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๕ และได้รับการจัดตั้งเป็นหมู่บ้านตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๗๕ หลายหมู่บ้าน เช่น บ้านเข็กเก่า บ้านป่าหวาย บ้านห้วยทราย บ้านแม่หัวผา บ้านเขาขาด ฯลฯ โดยราษฎรยึดอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก เพื่อการยังชีพ

ปี พ.ศ. ๒๕๑๑ ผลกระทบจากการเมืองของประเทศ และความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของชาวไทยภูเขา เมื่อพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย ได้เข้าแทรกซึมและปลุกกระดมเป็นเหตุให้ราษฎรชาวไทยภูเขาได้ถูกแยกออกเป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มหนึ่งได้หลบหนีเข้าป่า เพื่อร่วมกับพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย และอีกกลุ่มหนึ่งเข้าร่วมกับทางรัฐบาล

พ.ศ. ๒๕๑๓-๒๕๑๔ ทางกองทัพบกที่ ๓ กรมประชาสงเคราะห์และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องได้จัดพื้นที่ให้กับชาวไทยภูเขากลุ่มที่ได้เข้าร่วมกับฝ่ายรัฐบาล ซึ่งมีเนื้อที่ประมาณ ๔๕,๐๐๐ ไร่ เพื่อให้ราษฎรชาวไทยภูเขากลุ่มดังกล่าวได้เข้ามาอยู่อาศัยและประกอบอาชีพมาจนปัจจุบันนี้

จากนโยบาย ๖๖/๒๕๒๓ ทำให้ราษฎรชาวไทยภูเขากลุ่มที่ได้หลบหนีเข้าป่า ได้กลับเข้ามามอบตัวต่อทางการ และส่วนใหญ่จะย้ายเข้ามาอยู่ที่บ้านเข็กน้อย (ในขณะนั้น) เนื่องจากมีญาติอยู่ในหมู่บ้านอยู่แล้ว ทำให้ปัจจุบันมีราษฎรอาศัยอยู่ในตำบลเข็กน้อยเป็นจำนวนมาก ถึงแม้ว่าจะมีการจัดสรรพื้นที่บางส่วนให้ราษฎรชาวไทยภูเขาไปอาศัยอยู่บ้างแล้วก็ตาม

บ้านเข็กน้อย ได้รับการประกาศจากกระทรวงมหาดไทยให้เป็นตำบล เมื่อปี ๒๕๓๒ โดยมีนายประจวบ ฤทธิเนติกุล เป็นกำนันต่อมาได้รับการยกฐานะเป็นสภาตำบลเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๗และได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลเข็กน้อย ขึ้น ๕ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๐ ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลเข็กน้อย ได้รับการปรับขนาดเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง

๒. สภาพภูมิศาสตร์

องค์การบริหารส่วนตำบลเข็กน้อย อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะทางห่างจากตัวจังหวัด ประมาณ ๘๐ กิโลเมตร และห่างจากอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ประมาณ ๔๔ กิโลเมตร มีพื้นที่ปกครอง ประมาณ ๗๒ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๔๕,๐๐๐ ไร่

ทิศเหนือ ติดต่อกับ บ้านห้วยทราย ตำบลห้วยเหี้ยะ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

ทิศใต้ ติดต่อกับ อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลแคมป์สน อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง

สภาพภูมิประเทศ มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าและภูเขาใหญ่น้อยสลับซับซ้อนคล้ายกับทะเลภูเขา บางแห่งสูงชันมาก มีความสูงจากระดับน้ำทะเลตั้งแต่ ๕๐๐-๑,๔๐๐ เมตร เช็กน้อย เป็นชื่อเรียกตามลำน้ำเชิงสำหรับพื้นที่ป่าแถบนี้ จะเป็นป่าไม้เบญจพรรณ และมี ต้นค้อ ซึ่งเป็นพันธุ์ไม้ตระกูลปาล์ม ลักษณะคล้ายต้นตาล แต่มีผลออกมาคล้ายหมาก กระจายอยู่ทั่วไปทั้งตำบล สภาพป่าเหลืออยู่น้อยมาก ทั้งนี้เนื่องจากในอดีตพื้นที่บริเวณตำบลเช็กน้อย เป็นยุทธศาสตร์ที่พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยใช้เป็นจุดโจมตีการลำเลียงทหารของรัฐบาลไทย ทำให้รัฐบาลต้องสัมปทานป่าดังกล่าวให้แก่เอกชน และเมื่อการ ปฏิวัติสิ้นสุดลง ป่าบริเวณดังกล่าวก็มีสภาพเป็นป่าที่ถูกทำลายเกือบหมด ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวอยู่ในพื้นที่ราชพัสดุและที่ดินคนสงเคราะห์ชาวเขา มีการปลูกป่าซ่อมแซมเป็นป่าสนเขา

๓. สภาพภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศ มีอากาศหนาวเย็นตลอดปี ฤดูร้อนอากาศไม่ร้อนจัด ฤดูหนาวอากาศเย็นจัด อุณหภูมิต่ำสุดที่เคยวัดได้เฉลี่ยประมาณ ๕ องศาเซลเซียส ในช่วงระหว่างเดือน ธันวาคม - กุมภาพันธ์ สำหรับฤดูฝนจะมีฝนตกชุก

๔. การปกครองและประชากร

การปกครอง

องค์การบริหารส่วนตำบลเช็กน้อย มีเขตพื้นที่การปกครอง ๑ ตำบล ประกอบด้วย ๑๒ หมู่บ้าน โดยจำแนกได้ดังนี้

ประชากรตำบลเช็กน้อย

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ครัวเรือน	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)
๑	บ้านห้วยน้ำขาว	๒๓๐	๕๑๖	๕๕๓	๑,๐๖๙
๒	บ้านเช็กน้อย	๓๔๖	๕๐๕	๕๖๑	๑,๐๖๖
๓	บ้านปากกล้วย	๒๓๓	๔๔๗	๔๗๖	๙๒๓
๔	บ้านเช็กน้อย	๔๐๑	๖๓๓	๖๕๙	๑,๒๙๒
๕	บ้านเล้าลือเก่า	๓๓๘	๗๑๔	๖๙๐	๑,๔๐๔
๖	บ้านปากทาง	๓๕๙	๖๙๒	๗๔๕	๑,๔๓๗
๗	บ้านคักดีเจริญ	๗๘	๒๓๖	๒๔๔	๔๘๐
๘	บ้านชัยชนะ	๒๒๗	๖๔๓	๕๙๘	๑,๒๔๑
๙	บ้านประกอบสุข	๑๘๘	๔๒๔	๔๐๘	๘๓๒
๑๐	บ้านเจริญพัฒนา	๓๙๒	๘๕๘	๘๘๑	๑,๗๓๙
๑๑	บ้านคีรีรัตน์	๓๐๖	๖๔๒	๖๑๗	๑,๒๕๙
๑๒	บ้านสันติสุข	๔๐๔	๑,๐๔๓	๑,๐๔๕	๒,๐๘๘
	รวม	๓,๕๐๒	๗,๓๕๓	๗,๔๗๗	๑๔,๘๓๐

๕. การเกษตร

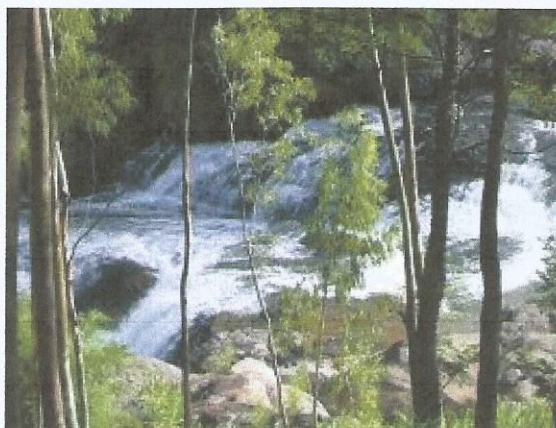
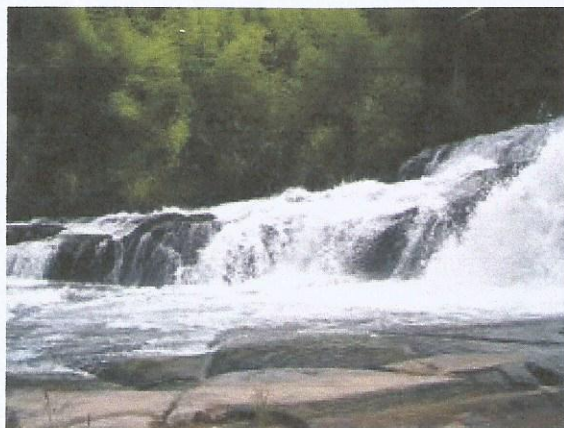
ประชากรส่วนใหญ่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเข็กน้อย มีอาชีพทางการเกษตร พืชที่ปลูกเช่น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ฝรั่ง ข้าวไร่ กระหล่ำปลี แครอท กระชายดำ กระชายขาว ไม้ผล ระบบการเกษตรของตำบลเข็กน้อย อาศัยน้ำฝนจากธรรมชาติเป็นหลัก เนื่องจากพื้นที่ในการทำเกษตรเกือบทั้งหมดเป็นที่ลาดชัน จึงไม่สามารถก่อสร้างระบบชลประทานเพื่อการเกษตรได้ ประกอบกับในตำบลเข็กน้อยเป็นพื้นที่ราชพัสดุของ กรมธนารักษ์ ไม่มีเอกสารสิทธิ์ในที่ดิน และจำนวนพื้นที่ทำกินไม่เพียงพอ จึงทำให้ปัจจุบันราษฎรส่วนใหญ่ของตำบลเข็กน้อย ต้องไปเช่าพื้นที่เพื่อทำการเกษตรนอกเขตตำบลเข็กน้อย การประกอบอาชีพที่สำคัญในตำบลเข็กน้อย แยกได้ดังนี้

๑. พืชผัก	พื้นที่ปลูกประมาณ	๕,๐๐๐ ไร่
๒. พืชไร่	พื้นที่ปลูกประมาณ	๕,๐๐๐ ไร่
๓. ไม้ผล	พื้นที่ปลูกประมาณ	๓๐๐ ไร่

๖. แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

๑. น้ำตกสันติสุข

ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ ๑ บ้านห้วยน้ำขาว เป็นน้ำตกขนาดเล็ก มีน้ำตลอดปี ใสสะอาด มีชั้นเดียว แต่สามารถเดินชมต้นน้ำได้ยาวเพราะมีลักษณะเป็นรูปตัว Y แล้วไหลมารวมกัน โดยใช้เส้นทางเข็กน้อย-ห้วยน้ำขาว ระยะทางจากบ้านเข็กน้อยประมาณ ๑๑ กิโลเมตร

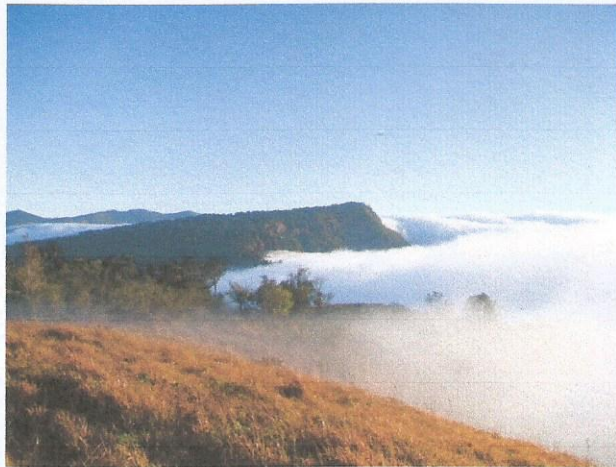
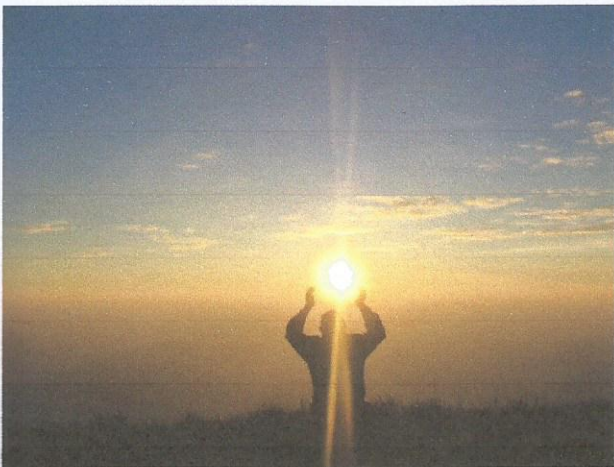
๒. ดอยตัวเพ่ง

เป็นดอยที่อยู่ระหว่างทางไปภูทับเบิก อยู่ในพื้นที่หมู่ที่ ๑ บ้านห้วยน้ำขาว เป็นเส้นทางลัดที่สวยงาม ประกอบไปด้วยพืชนานาชนิดและต้นไม้ใหญ่ เช่น ต้นเมเปิล ซึ่งจะมีใบสุกสีแดงในช่วงเดือน พฤศจิกายน ถึง เดือน ธันวาคม ระยะทางจากบ้านเข็กน้อย ประมาณ ๒๐ กิโลเมตร

๓. ผาซ่อนแก้ว (ผาตัด, ดอยเขาขาด)

ผาซ่อนแก้ว (ผาตัด, ดอยเขาขาด) เป็นเทือกเขาสูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ ๑,๔๐๐ เมตร ด้านทิศตะวันออกเป็นหน้าผาสูงชัน มีเขตแดนติดต่อกับตำบลเข็กน้อย และตำบลแคมป์สน อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ พื้นที่บนยอดเขาขาดบางส่วนเป็นพื้นที่ราบสูงบางส่วนลาดชัน อากาศเย็นสบายตลอดปี มีธรรมชาติที่สวยงาม มีพันธุ์ไม้ป่าหลายชนิดที่หายาก อีกทั้งยังเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าสงวนหลายชนิด เช่น เลียงผา หมี และนกชนิดต่าง ๆ

๗. งานประเพณีวัฒนธรรมที่สำคัญของชาวม้ง

๑. ประเพณีขึ้นปีใหม่

ประเพณีขึ้นปีใหม่หรือประเพณีฉลองปีใหม่ของชาวม้งเรียกกันว่า "น่อเป็โจวฮ์" แปลตรงตัวได้ว่า "กินสามสิบ" ซึ่งเป็นงานรื่นเริงของชาวม้งของทุก ๆ ปี จะจัดขึ้นหลังจากได้เก็บเกี่ยวผลผลิตในรอบปีเรียบร้อยแล้ว และเป็นการฉลองถึงความสำเร็จในการเพาะปลูกของแต่ละปี ซึ่งจะต้องทำพิธีบูชาถึงผีฟ้า - ผีป่า - ผีบ้าน ที่ให้ความคุ้มครอง และดูแลความสุขสำราญตลอดทั้งปี รวมถึงผลผลิตที่ได้ในรอบปีด้วย ซึ่งโดยมากจะอยู่ในช่วงเดือนเดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนมกราคม ในวันดังกล่าวหัวหน้าครัวเรือนของแต่ละบ้าน จะประกอบพิธีกรรมทางศาสนา เพื่อความเป็นสิริมงคลของครัวเรือน ถัดจากวันส่งท้ายปีเก่าไป ๓ วัน คือวันขึ้น ๑ ค่ำ ๒ ค่ำ และ ๓ ค่ำ ของเดือนหนึ่ง จัดเป็นวันฉลองปีใหม่อย่างเป็นทางการ ซึ่งทุกคนจะหยุดหน้าที่การงานทุกอย่างในช่วงวันดังกล่าวนี้ และจะมีการจัดการละเล่นต่าง ๆ ในงานขึ้นปีใหม่ เช่น การละเล่นลูกช่วง การตีลูกข่าง การร้องเพลงม้ง

๒. ประเพณีกินข้าวใหม่

การกินข้าวใหม่จะทำกันในเดือน ตุลาคมของทุกปี ข้าวใหม่คือข้าวที่ปลูกขึ้นมาเพื่อที่จะเช่นถวายให้กับผีปู่-ผีย่า แล้วสุกในระหว่างเดือนกันยายน ถึง ต้นเดือนตุลาคม โดยจะเริ่มเกี่ยวข้าวใหม่ได้เมื่อรวงข้าวสุกแต่ยังไม่เหลืองมาก เมื่อเกี่ยว เสร็จก็จะนำมานวดให้ข้าวเปลือกหลุดออกโดยไม่ต้องตากให้แห้ง จากนั้นนำมาคั่วให้เม็ดข้าวแข็งและเปลือกข้าวแห้ง เพื่อให้สะดวกในการตำข้าว เมื่อตำเสร็จเรียบรื้อยนำข้าวมาหุงเพื่อเช่นไหว้ เมื่อทำพิธีเสร็จคนในบ้านถึงจะสามารถทานต่อได้ ซึ่งพิธีกินข้าวใหม่นั้นได้สืบทอด มานานหลายชั่วอายุคน

ส่วนที่ ๒

แผนการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรมตำบลเข็กน้อย

หลักการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (sustainable tourism) มีหลักการที่สอดคล้องกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นกระแสความคิดหลักของโลกในช่วง ๒ ทศวรรษที่ผ่านมา และได้รับความสนับสนุนจากคณะกรรมการพัฒนาอย่างยั่งยืน ขององค์การสหประชาชาติ ซึ่งหลักการโดยทั่วไปของการพัฒนาอย่างยั่งยืน คือจะต้องมีการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรอย่างพอดี เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ต่อไปได้ในระยะเวลายาวนาน และมีการกระจายผลประโยชน์ให้แก่คนส่วนใหญ่ รวมทั้งมีการร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดระหว่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เมื่อนำหลักการนี้มาปรับใช้กับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จึงมีจุดเน้นที่สำคัญ ดังนี้

๑. จะต้องมีการดูแลทรัพยากรการท่องเที่ยว ให้สามารถใช้ประโยชน์ต่อไปได้ในระยะเวลายาวจนชั่วลูกชั่วหลาน มิใช่เพียงเพื่อคนรุ่นปัจจุบันเท่านั้น
๒. ลดการใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลือง และลดปริมาณของเสียที่จะเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม
๓. มีการกระจายรายได้และผลประโยชน์ให้แก่คนในท้องถิ่นที่มีแหล่งท่องเที่ยวอยู่ เปิดโอกาสให้ชุมชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการ และการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว
๔. มีการประชุมปรึกษาหารือกันอย่างสม่ำเสมอระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยว และชุมชนในท้องถิ่น เพื่อการวางแผน การจัดสรรงบประมาณและการจัดการทรัพยากรอย่างเหมาะสม
๕. มีการสร้างเครือข่ายเพื่อเผยแพร่แนวคิด การศึกษาวิจัย และความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ออกไปในหมู่ประชาชน ทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างกว้างขวาง

ตำบลเข็กน้อย ศูนย์รวมชาวม้งที่ใหญ่ที่สุดในสยาม มีการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ให้เป็นระบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติและวัฒนธรรม โดยมุ่งเน้นการอนุรักษ์ การพักผ่อนหย่อนใจ การศึกษาเส้นทางธรรมชาติ และการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางวัฒนธรรม ซึ่งจัดให้มีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น และมีการจัดการในรูปของธุรกิจชุมชนที่ให้ทุกคนในชุมชนมีส่วนร่วมตามศักยภาพทุกระดับ

พันธกิจการพัฒนาการท่องเที่ยวตำบลเข็กน้อย

๑. กำหนดให้พื้นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ ทางวัฒนธรรมและประเพณี ที่มีการกำหนดขอบเขตการใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่ร่วมกัน ระหว่างชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒. มีการพัฒนาการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิตของชุมชน
๓. มีการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นการแลกเปลี่ยน ทั้งภายในและภายนอกชุมชน โดยรักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์ที่ดีของชุมชน
๔. มีการบริหารจัดการท่องเที่ยวในรูปของธุรกิจชุมชน เน้นการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน และมีองค์กรประสานงานหลัก ด้านการบริหารจัดการ

เป้าหมายการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรมตำบลเข็กน้อย

๑. มีข้อตกลงร่วมกันในการใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวระหว่างชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒. รักษาสภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิตของชุมชนอย่างยั่งยืน
๓. ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากสิ่งทำในแต่ละกิจกรรม ทั้งภายในและภายนอกชุมชน
๔. มีการบริหารจัดการในรูปแบบของธุรกิจชุมชน เน้นให้ทุกคนในชุมชนมีส่วนร่วมเพื่อก่อให้เกิดอาชีพ และการกระจายรายได้ที่เป็นธรรมและทั่วถึง ตลอดจนมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

แผนการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรมของตำบลเข็กน้อย

เน้นในด้านการควบคุมและการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นโครงการที่ควรดำเนินการในระยะเวลา ๓ ปี ประกอบด้วยแผนพัฒนาการจัดการ แผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและโครงสร้างพื้นฐาน และแผนพัฒนาการบริการการท่องเที่ยว ส่วนใหญ่เป็นโครงการที่ต้องประสานความร่วมมือกันในหลายหน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกชุมชน

แหล่งงบประมาณในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรมตำบลเข็กน้อย

๑. องค์กรบริหารส่วนตำบลเข็กน้อย
๒. หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน
๓. กลุ่ม/องค์กรในชุมชนตำบลเข็กน้อย

แผนการดำเนินงานพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรมตำบลเข็กน้อย พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๐

โดย : องค์การบริหารส่วนตำบลเข็กน้อย

ด้านการบริหารจัดการ

กิจกรรม/โครงการ	งบประมาณ			ผลที่คาดว่าจะได้รับ	แหล่งงบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐			
๑. โครงการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรม	✓	✓	✓	-มีแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ชัดเจน	-อบต.เข็กน้อย	-อบต.เข็กน้อย
๒. โครงการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรมให้แก่องค์กร/กลุ่ม ต่าง ๆ ในชุมชน	✓	✓	✓	-องค์กร/กลุ่มในชุมชนมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว	-อบต.เข็กน้อย -หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-อบต.เข็กน้อย -กลุ่ม/องค์กรในชุมชน
๓. โครงการจัดตั้งองค์กรประสานงานหลักด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรม	✓	✓	✓	-มีองค์กรประสานงานหลักด้านการท่องเที่ยว	-อบต.เข็กน้อย -หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-อบต.เข็กน้อย -กลุ่ม/องค์กรในชุมชน

แผนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว/กิจกรรมท่องเที่ยว/โครงสร้างพื้นฐาน

กิจกรรม/โครงการ	งบประมาณ			ผลที่คาดว่าจะได้รับ	แหล่งงบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐			
๑. โครงการก่อสร้างถนนลาดยาง บ้านเจริญพัฒนา หมู่ที่ ๑๐ ต.เข็กน้อย ถึง ผาซ่อนแก้ว ระยะทาง ๑๔ กม.	✓	✓	✓	-มีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น -ชาวต.เข็กน้อยมีรายได้และคุณภาพชีวิตดีขึ้น -ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการดูแลรักษา	-อบต.เข็กน้อย -อบจ.เพชรบูรณ์	-อบต.เข็กน้อย -อบจ.เพชรบูรณ์
๒. โครงการก่อสร้างถนนลาดยาง บ้านหัวน้ำขาว หมู่ที่ ๑ ต.เข็กน้อย ถึง บ้านทับเบิก ระยะทาง ๑๑ กม.	✓	✓	✓	-มีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น -ชาวต.เข็กน้อยมีรายได้และคุณภาพชีวิตดีขึ้น -ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการดูแลรักษา -มีเส้นทางที่ใช้ในการขนส่งผลผลิตทางการเกษตร	-อบต.เข็กน้อย -อบจ.เพชรบูรณ์	-อบต.เข็กน้อย -อบจ.เพชรบูรณ์
๓. โครงการปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติแม่ของแผ่นดิน	✓	✓	✓	-เพิ่มพื้นที่ป่าต้นน้ำ -พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงาม -สร้างความโปร่งใสในชุมชน	-อบต.เข็กน้อย	-อบต.เข็กน้อย
๔. โครงการปลูกป่าเพื่อทดแทนผืนดินที่ตัดไถ่ทองคำ	✓	✓	✓	-เพิ่มพื้นที่ป่าต้นน้ำ -พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงาม -สร้างความโปร่งใสในชุมชน	-อบต.เข็กน้อย	-อบต.เข็กน้อย

กิจกรรม/โครงการ	งบประมาณ			ผลที่คาดว่าจะได้รับ	แหล่ง งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
	ปี ๒๕๕๔	ปี ๒๕๕๕	ปี ๒๕๖๐			
๕. โครงการจัดงานปีหมตำบลเซ็กน้อย	✓	✓	✓	-มีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น -มีการอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรม -ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	-อบต.เซ็กน้อย -อบจ.เพชรบูรณ์ -จ.เพชรบูรณ์	-อบต.เซ็กน้อย -คณะกรรมการจัดงานปีหมตำบ
๖. โครงการกินข้าวหมตำบ	✓	✓	✓	-ประเพณีการกินข้าวหมตำบได้รับการอนุรักษ์ไม่ให้สูญหาย	-อบต.เซ็กน้อย -กองทุน สปสช. เซ็กน้อย	-อบต.เซ็กน้อย
๗. โครงการปลูกป่าเพื่อปรับปรุงภูมิทัศน์สองข้างทาง	✓	✓	✓	-สร้างความร่มรื่น สวยงามบริเวณสองข้างทาง -เพิ่มพื้นที่สีเขียวให้ชุมชน	-อบต.เซ็กน้อย	-อบต.เซ็กน้อย
๘. โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลเซ็กน้อย	✓	✓	✓	-มีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น -แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติได้รับการดูแลรักษา -มีแหล่งน้ำทางการเกษตรให้กับคนในชุมชน	-อบต.เซ็กน้อย	-อบต.เซ็กน้อย
๙. โครงการเยาวชนหมตำบแสดงหมตำบเซ็กน้อย	✓	✓	✓	-เป็นการเผยแพร่วัฒนธรรมหมตำบให้ภายนอกได้รู้จัก -มีชุดการแสดงไว้ต้อนรับนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่ -ส่งเสริมให้เยาวชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	-อบต.เซ็กน้อย	-อบต.เซ็กน้อย -กลุ่มเยาวชนหมตำบแสดงหม

กิจกรรม/โครงการ	งบประมาณ			ผลที่คาดว่าจะได้รับ	แหล่ง งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
	ปี ๒๕๕๔	ปี ๒๕๕๕	ปี ๒๕๖๐			
๑๐. โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ศูนย์วัฒนธรรมมิ่ง ตำบลเข็กน้อย หมู่ที่ ๔	✓	✓	✓	-มีสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามใน ชุมชน -ประชาชนมีรายได้เสริมจากการ ท่องเที่ยว	-อบต.เข็กน้อย -คณะกรรมการ สภาวัฒนธรรม ต. เข็กน้อย	-อบต.เข็กน้อย -คณะกรรมการ สภาวัฒนธรรม ต. เข็กน้อย
๑๑. โครงการจัดตั้งศูนย์จัดแสดงวัฒนธรรมมิ่ง ตำบลเข็กน้อย	✓	✓	✓	-มีสถานที่จัดแสดงวัฒนธรรมมิ่ง -มีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น -ประชาชนมีรายได้จากการเปิดการ ท่องเที่ยว -มีแหล่งเรียนรู้/ศึกษาดูงาน สำหรับ เยาวชนมิ่ง ผู้สนใจ และนักท่องเที่ยว	-อบต.เข็กน้อย -ศูนย์พัฒนา ราษฎรบนพื้นที่ สูง	-อบต.เข็กน้อย -ศูนย์พัฒนาราษฎร บนพื้นที่สูง -มหาวิทยาลัยราช ภัฏเพชรบูรณ์
๑๒. โครงการก่อสร้างศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ตำบลเข็กน้อย	✓	✓	✓	-มีสถานที่สำหรับให้บริการข้อมูล ข่าวสารแก่นักท่องเที่ยว -มีสถานที่สำหรับต้อนรับ นักท่องเที่ยว -มีสถานที่จัดแสดงสินค้าพื้นเมือง -ประชาชนมีรายได้เสริมจากการ ท่องเที่ยว	-อบต.เข็กน้อย -อบจ.เพชรบูรณ์ -สนง.ท่องเที่ยว และกีฬาจ. เพชรบูรณ์ -ททท.สนง. พิษณุโลก	-อบต.เข็กน้อย
๑๓. โครงการส่งเสริมอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ตรวจป่า)	✓	✓	✓	-มีการป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่าและ พื้นที่สาธารณประโยชน์ -มีแหล่งต้นน้ำที่อุดมสมบูรณ์ -มีแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ	-อบต.เข็กน้อย -อบต.เข็กน้อย	-อบต.เข็กน้อย -ชมรมก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน ต.เข็ก น้อย

แผนพัฒนาด้านการบริการด้านการท่องเที่ยว

กิจกรรม/โครงการ	งบประมาณ			ผลที่คาดว่าจะได้รับ	แหล่งงบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
	ปี ๒๕๕๕	ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗			
๑. โครงการฝึกอบรมการพัฒนาทักษะการให้บริการด้านการท่องเที่ยว	✓	✓	✓	-ผู้เข้าอบรมมีความรู้และทักษะในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว -มีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น	-อบต.เจ็ทน้อย -ททท.สนง.พิษณุโลก	-อบต.เจ็ทน้อย -องค์กรในชุมชน
๒. โครงการจัดตั้งลานจำหน่ายสินค้าชุมชน	✓	✓	✓	-มีสถานที่จำหน่ายสินค้าพื้นเมือง -ประชาชนมีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าและการท่องเที่ยว	-อบต.เจ็ทน้อย -หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-อบต.เจ็ทน้อย -องค์กรในชุมชน
๓. โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนท้องถิ่น	✓	✓	✓	-ประชาชนมีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าและการท่องเที่ยว -สร้างอาชีพให้กับคนในชุมชน	-อบต.เจ็ทน้อย -หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-อบต.เจ็ทน้อย